

Sorbonne Ortak Bildirgesi

Avrupa Yükseköğretim Sistemi'nin Uyumlu Hale Getirilmesi İçin Ortak Bildirge

Fransa, Almanya, İtalya ve Birleşik Krallık adına 4 Bakan tarafından deklare edilmiştir.

Paris, Sorbonne 25 Mayıs 1998

Avrupa süreci, yakın zamanda ileriye dönük son derece önemli adımlar atmış bulunmaktadır. Ancak, Avrupa'nın yalnızca Euro, banka ve ekonomi Avrupa'sı olmakla kalmayıp bilgi Avrupa'sı olması gerektiği de unutulmamalıdır. Kıtamızın entelektüel, kültürel, sosyal ve teknik boyutlarını güçlendirmeli ve bilgi Avrupa'sını bu boyutlar üzerine inşa etmeliyiz. Bu boyutlar, gelişimlerinde de büyük rol oynayan üniversiteler tarafından şekillendirilmektedir.

Üniversiteler, yaklaşık 750 yıl önce Avrupa'da doğmuştur. Bu Bildiriyi hazırlayan dört ülke, bugün Paris Üniversitesi'nin yaptığı gibi, kuruluş yıldönümlerini kutlayan en eski üniversitelere sahip olmakla övünmektedir. O tarihlerde öğrenciler ve akademisyenler kıta içinde serbestçe dolaşabilmekte ve bilgiyi hızla yayabilmekteydiler. Ne var ki bugün, öğrencilerimizin bir çoğu ulusal sınırlar dışında öğrenim görmenin yararlarından faydalanamadan mezun olmaktadır.

Biz, eğitim ve çalışma koşullarında önemli bir değişiklik dönemine; yani yaşam boyu eğitim ve öğretimin belirgin bir yükümlülük haline gelmesiyle, mesleki kariyer ile ilgili derslerde çeşitliliğin oluşturulmasına öncülük etmekteyiz. Öğrencilerimize, ve daha geniş olarak düşünüldüğünde toplumumuza, en iyi oldukları alanı bulmalarını sağlamak için en iyi fırsatların sunulduğu bir yüksek öğretim sistemi sağlamakla yükümlüyük.

Yüksek öğretimde, farklılıkların saygı gördüğü açık bir Avrupa fikri birçok olumlu düşünciyi de beraberinde getirirken, öğrenim ve öğretimde hareketliliği ve işbirliğini arttıracak bir çerçeve geliştirilmesi ve bu konudaki engellerin ortadan kaldırılması sürekli bir çabayı da zorunlu kılmaktadır.

Sistemlerimizin uluslararası tanınırlığı ve öğrenci çekme potansiyeli, içeride ve dışarıda kolay anlaşılabilir olmasıyla doğrudan alakalıdır. Uluslararası karşılaştırılabilirlik ve denklik için, lisans ve yüksek lisans olmak üzere iki temel aşamaya dayanan bir sistemin kabul edilmesi gerektiği kanısı giderek yaygınlaşmaktadır.

Bu sistemdeki özgünlük ve esneklik büyük ölçüde (Avrupa Kredi Transfer Sistemi'nde de olduğu gibi) kredi ve sömestr sistemlerinin kullanılması yoluyla sağlanacaktır. Böylelikle, eğitimlerine değişik Avrupa üniversitelerinde başlamayı veya devam etmeyi tercih eden ve hayatlarının herhangi bir döneminde derece kazanmak isteyen kişilerin, aldıkları kredilerin onaylanmasına imkan sağlayacaktır. Öğrenciler, farklı altyapılara sahip olsalar bile mesleki yaşamlarının herhangi bir döneminde akademik dünyaya adım atabilmelidirler.

Lisans öğrencileri, çok-disiplinli çalışmalar yürütme, yabancı dil yeteneğini geliştirme ve yeni bilgi teknolojilerini kullanma ile ilgili fırsatlar içeren çok yönlü programlara girme şansına sahip olmalıdır.

Birinci aşama sonunda elde edilen derecenin (lisans) uygun bir kalifikasyon düzeyi olarak uluslararası tanınması, yüksek öğrenim ile ilgili tasarılarımızın herkesçe anlaşılır olması yolunda sarfettiğimiz çabaların başarıya ulaşması açısından önem taşımaktadır.

Lisans sonrası dönemde ise, daha kısa olan yüksek lisans ile daha uzun olan doktora dereceleri arasında bir tercih yapılabilmesi ve iki program arasında geçiş yapmak mümkün olmalıdır. Her iki lisans sonrası derece için de, araştırma yapmanın ve bağımsız çalışmanın önemi vurgulanmalıdır.

Öğrenciler, hem lisans hem lisans sonrası dönemde en azından bir sömestlerini kendi ülkeleri dışındaki bir okulda geçirmeleri konusunda teşvik edilmelidirler. Aynı zamanda daha fazla öğretim ve araştırma elemanı kendi ülkelerinden başka bir Avrupa ülkesinde çalışma yapmalıdır. Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının hareketliliği konusunda Avrupa Birliği'nin giderek artan desteğinden tam olarak faydalanılmalıdır.

Avrupa dışındakiler de dahil olmak üzere pek çok ülke böyle bir değişimi teşvik etme gerekliliğinin bilincine varmıştır. Avrupa Rektörler Konferansları, rektörler ve ilgili ülkelerdeki uzmanlar ve akademisyenler bu doğrultularda düşünmeye başlamışlardır.

Avrupa akademik alanında yüksek öğretim kalifikasyonlarının tanınmasına ilişkin Konvansiyon geçtiğimiz yıl Lizbon'da kabul edilmiştir. Konvansiyon, bazı temel gereksinimleri belirlemiş, ve ülkelerin bireysel olarak daha yapıcı planlar ortaya koyabileceğini vurgulamıştır. Ülkeler bu sonuçlar ışığında kendi planlarını oluşturabilir ve ilerleme kaydedebilirler. Profesyonel amaçlar ışığında yükseköğrenim derecelerinin karşılıklı tanınması için Avrupa Birliği'nin ilgili direktifleri ile ortak bir zemin oluşturulmuştur.

Hükümetlerimiz, edinilen bilgilerin geçerli kılınması ve derecelerin karşılıklı olarak tanınması için gerekli uygulamaları teşvik ederek bu amaçların gerçekleşmesinde önemli rol oynamaya devam etmektedir. Bunun üniversitelerarası anlaşmaları daha da arttırmasını umuyoruz. Derece ve kademe çerçevelerimizin bütünüyle uyumlu hale getirilmesi için, mevcut tecrübelerin güçlendirilmesi, ortak diplomalar, pilot girişimler ve tüm ilgili taraflarla diyalog kurulması gerekmektedir.

Biz istihdam edilebilirliğin yanı sıra dış tanınmayı geliştirmeyi ve öğrenci hareketliliğini kolaylaştırmayı amaçlayan ortak referans çerçeve teşvik etmeyi üstlenmekteyiz. Bugün Sorbonne'da, Paris Üniversitesinin yıldönümü bize Avrupa'nın, öğrencilerin ve genel olarak vatandaşların çıkarları doğrultusunda, ulusal kimliklerin ve ortak çıkarların etkileşim halinde olduğu ve birbirini güçlendirdiği bir Avrupa Yüksek Öğretim Alanı yaratma gayretlerine katılmak için mükemmel bir fırsat sunuyor. Birliğin üye ülkelerini ve diğer Avrupa ülkelerini bu amaç için bize katılmaya, Avrupa Üniversitelerini vatandaşları için sürekli gelişen ve güncellenen bir eğitim yolunda Avrupa'nın dünyadaki yerini güçlendirmeye çağırıyoruz.

Claude Allegre - Milli Eğitim, Araştırma ve Teknoloji Bakanı (Fransa)

Luigi Berlinguer - Halk Eğitimi, Üniversiteler ve Araştırma Bakanı (İtalya)

Tessa Blackstone - Yüksek Öğretim Bakanı (Birleşik Krallık)

Jürgen Rüttgers - Eğitim, Bilim, Araştırma ve Teknoloji Bakanı (Almanya)